

Naslagdocument infographic wachttijd (enquête 2023; gecorrigeerde versie)

Datum: 10-03-2025

Auteurs: correctie: Lize van der Tang-Kooijman; Betül Kilic; oorspronkelijke auteurs: Selma Latić & Maud François (algemeen bestuursleden De Geneeskundestudent)

Inleiding

De Geneeskundestudent (DG) vindt het belangrijk dat de verplichte wachttijd die coassistenten hebben totdat zij aan hun coschap mogen beginnen minimaal is, zodat studenten hun studie zo snel mogelijk kunnen vervolgen. Verplichte wachttijd heeft te maken met het feit dat de geneeskundefaculteit op het moment dat de student aan zijn coschappen wil beginnen geen plek beschikbaar heeft. Hierdoor lopen geneeskundestudenten studievertraging op.

Dit is om meerdere redenen onwenselijk: de student doet langer over zijn studie, de studie- en leefkosten lopen door in deze periode en de student start later op de arbeidsmarkt. In tijden van schaarste en artsentekorten is het een gemiste kans als beschikbare capaciteit niet wordt benut, omdat studenten moeten wachten totdat de faculteit een plekje beschikbaar heeft.

Om de ontwikkelingen rondom de wachttijden te volgen heeft De Geneeskundestudent in 2023 de gemiddelde verplichte wachttijd onderzocht op de verschillende faculteiten. Ook zijn vragen gesteld over hoe studenten hun wachttijd invullen.

Methode

De Geneeskundestudent (DG) voerde een digitale enquête uit onder haar leden. Zij streeft naar de best mogelijke zorgprofessionals in de toekomst door optimale vertegenwoordiging en ondersteuning van studenten. De enquête was beschikbaar van 2 november 2023 tot 17 december 2023. Alle leden geregistreerd als geneeskundestudent aan één van de acht medische faculteiten, in bachelor- of masterfase of maximaal 6 maanden afgestudeerd, werden uitgenodigd voor deelname.

Onderwerpen in de enquête waren diversiteit en selectie, begeleiding, coschappen, tegemoetkoming coassistenten, wachttijd, cum laude-regeling, promoveren, carrièredruk en minder bekende onderwerpen in de geneeskundeopleiding. Verder is gevraagd of het Capaciteitsorgaan verdiepende vragen mag stellen ten behoeve van het onderzoek naar loopbaanwensen. De vragen zijn opgesteld door de projectgroepen en voor feedback op inhoud en begrip voorgelegd aan het algemeen bestuur, de beleidsadviseur van DG en betrokkenen met onderzoekservaring. Na een testfase zijn de vragen definitief vastgesteld.

Procedure en dataverzameling

DG heeft de enquête online uitgezet middels SurveyMonkey, een betaalde cloud-based applicatie voor het ontwerpen, verspreiden en analyseren van enquêtes. Uitnodiging vond meermaals plaats via email, de website en social media van DG. Na het verstrijken van de uiterste invuldatum werd de vragenlijst gesloten.

De enquête bestond uit een maximum totaal van 61 vragen, inclusief vervolgvragen en vragen ter onderscheid van subgroepen. Van elke deelnemer werden eerst een aantal demografische gegevens verzameld (studiejaar, universiteit, leeftijd, genderidentiteit), waarna in vooraf bepaalde volgorde de verschillende thema's van de vragenlijst werden doorlopen. Sommige vragen werden afhankelijk van eerdere antwoorden wel of niet aan de respondenten voorgelegd, waardoor niet iedereen alle vragen heeft hoeven beantwoorden.

Er zijn drie vragen gesteld over wachttijd. De nadruk ligt op verplichte wachttijd, niet op vrijwillige wachttijd. Verplichte wachttijd is gedefinieerd als: 'de tijd die je moet wachten totdat je met je coschappen kunt beginnen, omdat de faculteit geen coschapplek voor je beschikbaar heeft. Dit is anders dan vrijwillige wachttijd, waarbij je zelf de keuze maakt om later aan je coschappen te beginnen (bijvoorbeeld omdat je eerst op vakantie wilt).'

Data-analyse en algemene karakteristieken

De analyse werd uitgevoerd via de tool SurveyMonkey en Excel. Analyse van data vond anoniem plaats. Categorijsche data zijn als absolute aantallen (n) en percentages (%) gepresenteerd. Als dit van toepassing is, is voor numerieke data het gemiddelde gepresenteerd.

De enquête is ingevuld door 2.142 respondenten. Er is een check gedaan op de datakwaliteit, waarna 84 reacties zijn verwijderd die geen inhoudelijke antwoorden bevatten. Niet volledige reacties zijn meegenomen, waardoor het aantal respondenten bij de start 2.058 bedroeg en afnam tot 1.687 bij de laatste vraag. De gemiddelde invultijd lag op ruim 11 minuten.

De gemiddelde leeftijd van de invullers is 22 jaar. Het merendeel van de respondenten (89,2%) is tussen de 18 en 25 jaar oud, gevolgd door 8,0% die tussen de 26 en 29 jaar oud is. Verder is 49,6% van de respondenten bachelorstudent, 3,2% heeft verplichte wachttijd, 45% masterstudent en 2,4% <6 maanden afgestudeerd. 75,5% van de respondenten is vrouw. De enquête is het meest ingevuld door studenten van de Erasmus Universiteit, de Radboud Universiteit en Universiteit Maastricht en het minst door studenten van de Universiteit van Amsterdam en Rijksuniversiteit Groningen.

De resultaten geven een indicatie van de wachttijd op de geneeskundefaculteiten. De cijfers moeten met enige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Er is retrospectief gevraagd naar het aantal maanden verplichte wachttijd. Deze is berekend door de vrijwillige wachttijd af te trekken van de totale wachttijd. De vragen over wachttijd zijn alleen gesteld aan studenten die coschappen hebben gelopen (986 respondenten). Omdat niet alle geneeskundestudenten meededen, is het niet mogelijk om een volledig beeld te geven van de wachttijden op de faculteiten. Ook speelt mee dat de uitvraag gedaan is in 2023 en dat studenten uit verschillende studiejaar hebben meegedaan aan het onderzoek. Ouderejaarsstudenten hebben mogelijk een andere wachttijd (gehad) dan studenten die later aan de coschappen zijn begonnen. Vanwege een andere vraagstelling in eerdere jaren is een vergelijking met eerdere cijfers niet mogelijk.

Privacy

DG heeft alle respondenten voor aanvang over het doel van de enquête geïnformeerd. Er is toestemming gevraagd om de data conform de AVG te verzamelen, te bewaren en anoniem te analyseren. Deelname was vrijwillig en kon te allen tijde worden beëindigd.

Resultaten

Wachttijd bij de verschillende universiteiten

Circa 57% van de respondenten heeft te maken gehad met verplichte wachttijd. Respondenten die wachttijd hebben gehad, geven het vaakst een wachttijd van 6 of 12 maanden aan. De gemiddelde wachttijd bedraagt ruim 5 maanden, al zijn de verschillen tussen faculteiten groot. De gemiddelde verplichte wachttijd was het langste bij de Universiteit van Amsterdam met 14,5 maanden, gevolgd door de Radboud Universiteit met 10,6 maanden. De Universiteit Maastricht heeft de kortste gemiddelde wachttijd met 0,3 maanden, gevolgd door de Universiteit Utrecht met 0,9 maanden.

Procentueel heeft de Universiteit van Amsterdam ook het hoogste aantal respondenten met verplichte wachttijd, namelijk 100%, gevolgd door de Radboud Universiteit met 96,6%. De

Universiteit Maastricht heeft met 8,3% het minste aantal respondenten met wachttijd, daarna gevolgd door Utrecht met 19,7%.

Figuur 1: Gemiddelde verplichte wachttijd in maanden in 2023, het totaal aantal respondenten en het aantal respondenten met verplichte wachttijd per faculteit

Faculteit	Verplichte wachttijd 2023 in maanden	Totaal (n)	waarvan verplichte wachttijd (n)
Universiteit Maastricht	0,3	132	11
Rijksuniversiteit Groningen	1,2	102	30
Universiteit Utrecht	0,9	142	28
Erasmus Universiteit	3,7	151	78
Universiteit Leiden	7,3	191	160
Vrije Universiteit Amsterdam	8,4	85	76
Radboud Universiteit Nijmegen	10,6	116	112
Universiteit van Amsterdam	14,5	66	66

Invulling wachttijd

De meeste respondenten (42,7%) hebben hun wachttijd ingevuld met een betaalde baan. Dit werd gevolgd door 30,0% van de respondenten die hun wachttijd heeft gevuld met ontspanning, zoals het maken van een reis. Andere reacties zijn het doen van een andere studie (7,8%), het doen van vrijwilligerswerk (6,8%), wetenschapsstage of masteronderzoek (5,1%) of een overige invulling zoals bijvoorbeeld een bestuursjaar (8,2%).

Aanbevelingen

- **Verhoog flexibiliteit in coschapplanning**
Elke faculteit kiest voor een eigen manier van de coschappen indelen. Soms is het een trein waar je gedurende 3 jaar instapt en de volgorde vast staat. Dit kan zorgen voor extra wachttijd. Leren van elkaars best practices kan helpen om de wachttijd te verminderen.
- **Breid het aantal coschaplocaties uit**
Creëer meer coschapplaatsen door bijvoorbeeld te kijken naar uitbreiding van extramurale coschappen zoals GGD's, verpleeghuizen, en bij jeugd- en bedrijfsartsen. Kijk hierbij of het naar voren halen van dit soort coschappen mogelijk is. Kijk tevens naar opties om coschapplekken te creëren op locaties die wellicht verder van de Universiteit liggen, regel hierbij huisvesting voor de coassistenten.